

HEIS

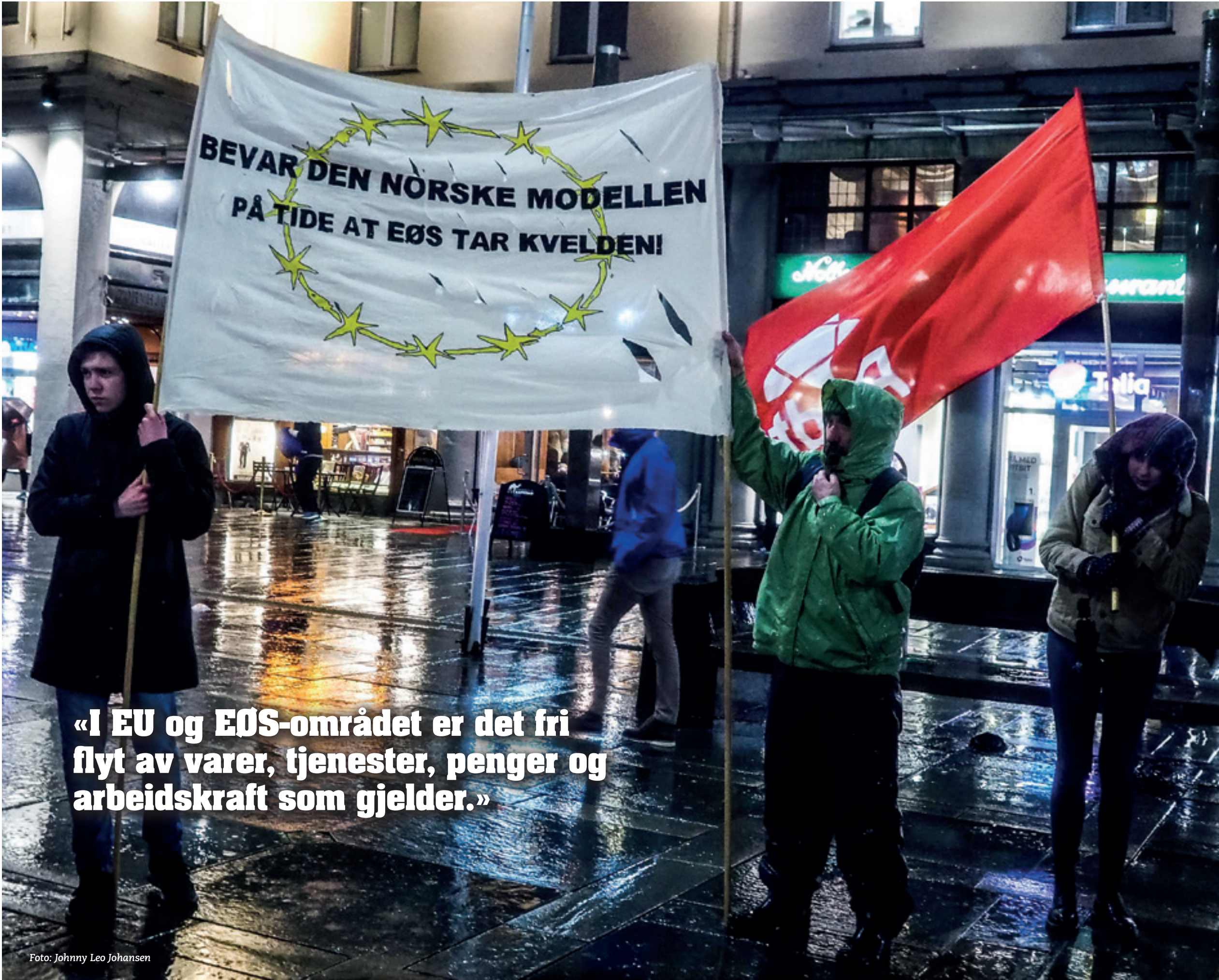
NR: 1

MONTØREN

2017

FAGFORENINGSBLAD

«I EU og EØS-området er det fri
flyt av varer, tjenester, penger og
arbeidskraft som gjelder.»

Foto: Johnny Leo Johansen

Innhold

Nr 1 - April 2017 Årgang 49

Ledern har ordet	4
Redaktøren	5
Tema: EØS	
Tema: EØS.....	7
Intervju med LO-leder Gerd Kristiansen .	8
Havnearbeider dommen.....	10
Betydningen av «Holship-dommen»	12
NHO mener tariffavtale åpner for ulik lønn for likt arbeid.....	15
Intervju med Boye Ullmann.....	16
NHO krever at regjeringa bøyer seg for ESA i Verftsaken.....	18
Ramunas gudas i stortigets spørretime.	20
Hva skjer med vikarbyrådirektivet?	22
KONE saken	
Åpent brev til KONE AS.....	26
Oppsigelse i KONE.....	28
Diverse	
Reberkonferansen	29
Haukeland sykehus en stor Arbeidsplass i Bergen	30
Heisbedrifter i Norge.....	34
HMS	
Støy på arbeidsplassen.....	36
Diverse	
Snart lønnsforhandlinger.....	37
Fra sjakta.....	39

BLADETS ADRESSE:
HEISMONTØREN
SCHWEIGAARDS GATE 34 F, OPPGANG 2, 0191 OSLO
TELEFON: 22 17 45 50 TELEFAX: 22 17 45 53 E-POST: REDAKSJONEN@HEIS.NO

ETTERTRYKK ANBEFALES NÅR KILDE ER ANGITT.
GRAFISK PRODUKSJON: 07 MEDIA. OPPLAG: 1200
REDAKSJONEN AVSLUTTET 06.03.2017
NESTE DEADLINE: 22. MAI 2017

LEDER'N HAR ORDET

Det stormer i bedriften Kone. Bedriften som i lang tid har vært et sted hvor heismontører har stått i kø for å begynne. Samholdet mellom montørene, styrken i montørklubben, og et godt forhold mellom klubb og bedrift har vært mye av årsaken til at folk ville dit. Nå er alt snudd opp ned. Nå kan det se ut som Kone er stedet hvor man ikke ønsker å jobbe.

Montører jeg snakker med har ikke lengre tillit til ledelsen. Folk ønsker seg bort.

Fase 1: Som jeg har forstått det så startet ukulturen med at montørene fikk beskjed at de hadde overtallige tidlig i 2016, at noen måtte gå. Permitteringsvarslene fulgte kort tid etter. Mye kunne tyde på at dette var et tiltak iverksatt av bedriften kun for å sende et signal til montørene at ingen er sikret jobb i Kone, ingen er trygge. Dette ble bekreftet da en annen heisbedrift spurte NAV om det fantes permitterte heismontører de kunne bruke. Pussig nok ble montøren kalt rett inn igjen til Kone.. Da klubben krevde rullerende permitteringer til ledelsen, som tariffavtalen gir mulighet til, hadde bedriften ikke vært særlig glade for det.

Fase 2: Dette ble igjen etterfulgt av trusler om å gi folk oppsigelser, hvis ikke de godtok å flytte til et annet sted i landet. Bedriften forsøkte også å utnytte situasjonen med overkapasitet til å svekke avtaleverket til Koneklubben. Men ledelsens forsøk på å torpedere avtaleverket mellom klubb og bedrift ble slått tilbake i de lokale fohandlingene.

Fase 3: Neste eksempel på å demonstrere ledelsens makt kom rett før jul. De gikk til oppsigelse av en ung montør i januar. En oppsigelse basert på bagateller. I denne prossessen kan det sies at verken verneombudsapparatet eller tillitsvalgte har vært veldig inkludert. Først når drøftelsesmøte om avskjed kom opp ble de involvert i prosessen. Dette må ytterligere ha frustrert de ansatte.

Montørene har også mistet sine tillitsvalgte etter at Kone har løpt til NHO med krav om at skulle fratre, med beskyldninger om at de har iverksatt ulovlige aksjoner.

Ledelsen trodde nok at alt engasjement ville forsvinne sammen med de tillitsvalgte, de må nok tro igjen. Kanskje det har gått opp for ledelsen at mistilliten går langt forbi de tillitsvalgte, og ut i alle avdelinger? Nå reiser bedriftsledelsen til Kone AS rundt i landet og forsvarer oppsigelsen, hvor deres argumenter for oppsigelsen blir presset fra skanse til skanse. Deres desperasjon begynner å bli tydelig ifølge tilbakemeldingene undertegnede mottar.

Frustrasjonen sitter dypt i ryggmargen på montørene. Ledelsen på Kone har virkelig kjørt seg inn i et hjørne. De må begynne å lytte til montørene, ikke bare komme med nye beskyldninger og kreativ argumentasjon.

Jeg har en ting å si til Kones ledelse: Lytt på montørene, innfri kravene. Gi medlemmene arbeidsgleden tilbake!

Markus Hansen

REDAKSJONEN MARS 2017

REDAKTØR: TOR-ERIK LUNDBERG, EDMUND BERGET I REDAKSJONEN: JOHNNY LEO JOHANSEN, MARTIN GRANSETH OG BJØRN-TORE EGEBERG FORSIDE: JOHNNY LEO JOHANSEN

Da har redaksjonen klart å sette sammen et nummer av Heismontøren helt uten innblanding fra ESA!

Redaksjonen tar i dette nummeret for seg EØS og hvordan kontrollorganet ESA til stadighet blander seg inn i norske tariffavtaler som er inngått mellom partene i arbeidslivet.

I følge både norske myndigheter og EU er arbeidsretten nasjonal. Likevel kommer EU stadig med ny lovgivning på arbeidslivsområdet, enten i form av forordninger eller direktiver.

Denne frykten for et europastyrt arbeidsliv øker EØS motstanden i fagbevegelsen.

LO-kongressen vedtok i 2013 følgende vedtak enstemmig: «Norske tariffavtaler, arbeidslivslovgivning og ILO konvensjoner skal ha forrang foran EU-regler». I mai skal kongressen på ny stemme over EØS-forslag.

UTFORDRINGER I BYGGEBRANSJEN

I EU og EØS-området gjelder reglene om fri flyt av varer, tjenester, penger og arbeidskraft. For arbeidslivet er det en stor utfordring at den frie flyten av arbeidskraft utnyttes av mange useriøse aktører. Dette fikk vi merke særlig etter EU utvidelsen i 2004 hvor EU fikk 10 nye medlemsland.

Vi ser at forholdene på byggeplassene har forandret seg drastisk fra den gang og frem til i dag. Vi ser hvordan

Skal du søke om jobb i en annen heisbedrift?

Ta alltid kontakt med tillitsvalgt i den aktuelle bedriften. Denne praksisen gjelder også ved utenbysjobbing mellom avdelinger.

innleie fra bemanningsselskap fortrenger fast ansettelse og inntak av lærlinger. Det blir stadig flere byggejobber skriver frifagbevegelse.no. Men antallet nordmenn under 23 år som søker seg til bransjen synker, og det er også disse som i størst grad forlater yrket.

Regionale verneombudene i bygg- og anlegg rapporterer at det dessverre fortsatt er slik at det er en økning av bygg som blir oppsatt uten faglig kompetanse og god HMS som en del av prosessen. Kommunikasjon er også en utfordring på norske byggeplasser. Det at det er vanskelig å gjøre seg forstått kan skape farlige situasjoner.

A-krimssenteret i Oslo, som er et samarbeid mellom Skatt Øst, Arbeidstilsynet, politiet, kemneren, tolletaten og NAV, avdekket i 2016 elleve kriminelle nettverk i byggebransjen.

Det har avslørt flere saker der arbeidstakerne ikke har fått utbetalt den lønnen de har krav på. NAV har også avdekket flere saker med mistanke om trygdesvindler.

Enda ser de kanskje bare toppen av isfjellet!

Løsningen på problemet vet vi, men er det politisk vilje?

Redaksjonen ønsker alle en god påske!

Tor-Erik Lundberg

TIPS TIL REDAKSJONEN

Har du tips om saker innen fag, heisteknisk, politikk eller andre ting som du ønsker redaksjonen skal skrive om?

Ta kontakt med redaksjonen
Redaksjonen@heis.no

Vi ønsker også bilder

NYTT FRA OTIS-KLUBBEN

STIAN BAANRUD PEDERSEN

Nå arbeider vi med siste innspurt før årsmøte som avholdes i Oslo den 11 mars. Det meste begynner å komme på plass, så her er vi i rute.

Vi er også på siste innspurt i samarbeidet med utviklingen av den nye timeregistreringsportalen. Vi har holdt på rundt ett år og mye har blitt bedret siden den tid. Nå er det litt opprydning og noen småting som gjenstår før vi er i mål.

Neste steg blir å fjerne ukelisten som vi fortsatt skriver for hånd hver uke.

I portalen har vi en god oversikt over det vi har registrert, samt har vi tilgang til all type dokumentasjon som håndbøker, feilsøking, datablader m.m. De siste årene har Otis brukt Windows telefoner, noe som er totalt ubrukelig til alt annet enn å ringe og sende SMS. For en tid tilbake ble det bestemt å gå over til Iphone telefoner, som nå er rett rundt hjørnet.

Vi har veldig mye å gjøre fremover og ikke kapasitet nok. Så vi søker 5 heismontører til Oslo og 1 til Steinkjær.

På nyanlegg har vi akkurat startet opp med to store anlegg, Kvartal 33 i Lillestrøm og med Oppsal senter.

Ellers har sosialkomiteen planlagt sosiale arrangementer frem til sommeren. Bowling, holmenkollstafetten og sommerfest står på agendaen før sommerferien.

Stian

HMF ØSTFOLD

FRANK SIG HANSEN

FRANK SIG HANSEN (ØSTFOLD)

Det har vel ikke skjedd så mye i Østfold siden sist, men her er en liten orientering. Arbeidsmessig går det på det jevne for de fleste bedriftene.

ÅRSMØTE I HMF ØSTFOLD

Fredag den 13. januar avholdt avd. Østfold årsmøte på Quality Hotell i Fredrikstad med sosialt samvær etterpå. Det var med stor glede vi kunne ønske velkommen til to nye medlemmer fra GM Heis. Det var totalt 18 medlemmer tilstede på årsmøtet.

Før vi avholdt valg så snakket vi om arbeidssituasjonen på de forskjellige bedriftene, og den betente situasjonen på Kone.

VALG.

Følgende ble gjenvalgt:

Leder: Frank Sig Hansen, Kone
Styremedlem: Erik Brostrøm, Otis
Styremedlem: Vidar Fossum, Schindler

Etter at møtet var hevet inntok forsamlingen en bedre middag i restauranten med påfølgende forfriskninger i Sky baren.

ARBEIDSMENGDEN

- Schindler har jevnt med arbeide på nyanlegg og har nok med arbeid på service.
- Hos Otis er det greit med arbeid både på nyanlegg og på service.
- På Kone er det jevnt med nyanlegg, og på service er det nok å gjøre da det for tiden er flere som er sykemeldte.
- GM Heis har mye å gjøre, spesielt på modernisering.

Med dette vil vi fra avd. Østfold ønske alle en riktig god vår og påske.

Mvh Frank Sig Hansen

HMF ØSTFOLD Foto Frank Sig Hansen

TEMA:EØS

REDAKSJONEN SETTER EØS-AVTALEN SOM TEMA I DETTE NUMMERET.

BJØRN TORE EGEBERG

Støtten til kravet om at Norge skal si opp EØS-avtalen har økt i fagbevegelsen. Dette er knyttet til hendelser som:

- Verftsaken. At EØS-avtalens overvåkningsorgan (ESA) mener at bemanningsselskapene skal ha anledning til å leie ut til verft uten å betale for reise og diett.
- Holship-dommen, der Høyesterett kom fram til at etableringsretten i EØS-avtalen trumfer tariffavtalen som sikrer organiserte bryggesjauere fortrinnsrett til lasting og lossing i havnene. Fritt fram for uorganiserte! Hilsen EØS.
- At innleie fra bemanningselskap fortrengrer fast ansatte i flere næringer, blant annet bygg og anlegg. Fri Flyt og vikarbyrådirektivet hindrer norske myndigheter i å sette inn effektive tiltak mot den ukontrollerte

veksten i bemanningsbransjen (og viljen hos regjeringa og AP er heller ikke påfallende stor).

- At lov om pliktig yrkesskadeforsikring ikke gjelder arbeidere som er utsendt fra bedrifter i EU-land som har betydelig aktivitet i hjemlandet.

Samtidig har tilhengerne av EØS-avtalen starta en kampanje under overskriften «Norge trenger handel». Vi synes dette er uredelig propaganda. Det finnes 160 land som ikke er en del av EUs indre marked. EU handler med de aller fleste av dem. I tillegg, etter Brexit, er det flere som

prøver å si at EØS-motstandere bare er mot utlendinger. Direkte eller indirekte.

Med andre ord: Her trengs det god informasjon. Vi har et intervju med LOs leder, sjekker status i Vikarbyrådirektivet, går i dybden på Holship-dommen og prøver å gi solid bakgrunn for egne meninger.

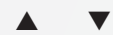
LO-kongressen stemmer over EØS-forslagene andre uka i mai.

Vi synes dette er uredelig propaganda.

INTERVJU MED LO-LEDER GERD KRISTIANSEN

ARBEIDERPARTIET

BJØRN TORE EGEBERG

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

1. «De blåblå ignorerer problemene med innleie» er overskriften på en sak i frifagbevegelse.no 10.februar. Hvordan vil du beskrive problemet med innleie?
- Et organisert arbeidsliv bygger på forutsetningen om at arbeidstakerne har et godt stillingsvern og forutsigbarhet til arbeid og lønn. Uforutsigbarhet til arbeid og lønn forskyver balansen i arbeidsmarkedet, og gir blant annet grobunn for sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.

Dette utgjør en reell utfordring for den norske modellen og det er derfor viktig at vi får grep om dette.

2. Hvilke tiltak vil LO kreve for å redusere problemene med innleie, utover Senterpartiets forslag til innskjerping av adgangen til å inngå lokal avtale om innleie?
- Forslaget om å begrense mulighetene for innleie etter avtale med tillitsvalgte vil være et viktig skritt i riktig retning. Det er her vi finner det store volumet av innleie. Vi vil at adgangen til innleie utover hovedregelen kun skal gjelde i bedrifter hvor det

er opprettet landsomfattende tariffavtale.

Et annet spørsmål LO er opptatt av, er å få presisert at «fast ansettelse uten garantilønn» er en midlertidig ansettelse i form av tilkallingsavtale som bare kan brukes når vilkårene for midlertidig ansettelse er tilstede. Det er viktig at arbeidstakere sikres stillingsvern og forutsigbarhet til arbeid og lønn.

LO mener også det er nødvendig med en gjennomgang og vurdering av hvordan vi kan få til et bedre tilsyn knyttet til innleie av arbeidskraft, herunder likebehandlede regler etter aml § 14.12 (a). Videre om det er andre tiltak som kan bidra til å sikre en bedre etterlevelse av regelverket.

3. Det har blitt hevdet at bemanningsbransjen er så full av useriøse aktører at det beste virkemiddelet er å gå over til offentlig formidling av vikarer, altså et forbud mot utleie fra bemanningsselskap til de bransjene som er mest utsatt for sosial dumping.

Hvordan stiller du deg til dette?

Et forbud vil være i strid med Norges forpliktelser bl.a. etter EØS-avtalen, men LO ønsker et arbeidsliv hvor innleie av arbeidskraft og andre former for omgåelse av den norske modellen blir sterkt begrenset.

4. Gir EØS-avtalen tilstrekkelig rom for norske tiltak mot sosial dumping?
- Vi mener vi har stort nasjonalt handlingsrom til å innføre en rekke nasjonale tiltak mot sosial dumping, mange er gjennomført og andre forslag vi har kommet med er det ikke politisk flertall for å gjennomføre. I tillegg mener jeg håndhevingen av reglene er mangelfulle, ny regjering må sette inn langt sterkere ressurser for at de regler som er vedtatt faktisk blir håndhevet.
5. Hvordan vil følgende punkt i LOs handlingsprogram bli fulgt opp fram til kongressen? «EØS avtalen påvirker norsk arbeidsliv og samfunn gjennom beslutninger fattet i EU. LO krever at norske myndigheter går imot begrensninger i retten til

kollektive kampmidler, det kollektive forhandlingssystemet og retten til nasjonal lønnsdannelse. ILO konvensjoner, norske tariffavtaler og norsk arbeidslivslovgivning må gis forrang foran EU regler. En slik forrang må avklares mellom EØS avtalens parter.»

Forslaget til handlingsprogram, som du siterer her, er identisk med formuleringene fra forrige kongress og det er vanskelig å forskuttere denne debatten. Forslag til handlingsplan er nå ferdigbehandlet i LO og oversendt kongressen.

6. Hvordan vurderer du press på norske tariffavtaler? (eks. 1: Holshipdommen)
- Når det gjelder Holship dommen så er det ingen ting i dommen som sier at den skal få betydning for andre tariffavtaler enn Rammeavtalen og bruk av administrasjonskontor. Det er heller ikke noe i dommen som innebærer at havnearbeidernes fortrinnsrett til losse- og lastearbeid ikke kan ivaretas på andre måter. Jeg vet at NTF nå er i forhandlinger om fortsatt å sikre havnearbeiderne rettigheter i tariffavtale og det er jeg sikker på at det finnes løsninger på dette.

eks 2: NHO service sin oppramsing av tariffavtaler som er i strid med vikarbyrådirektivet som følge av EØS-avtalen?

Det er mye arbeidsgiversiden mener er i strid med EØS uten at det nødvendigvis er rett av den grunn:

Gerd Kristiansen

I løpet av de 25 årene vi har hatt EØS-avtalen er det bare ett eksempel fra Arbeidsretten på at en tariffavtale er kjent ugyldig og i strid med EØS reglene, og det var en sak hvor tariffavtalen ikke sikret deltidsarbeidende, i hovedsak kvinner i små stillingsbrøker, rett til pensjonsopptjening (kommunal sektor). Når det gjelder vikarbyrådirektivet så var hovedbekymringen at vi i Norge ikke kunne videreføre våre lovbestemte innleiebegrensninger. Den bekymringen har vist seg å være sterkt overdrevet og det er vel ingen lenger som mener dette er en reell problemstilling. Når det er sagt mener jeg NHO i perioder har vært dyktige til å fyre opp debatten ved å forsøke å bruke advokater og EØS reglene mot våre tariffavtaler.

7. Utstasjonerte arbeidere fra EU land dekkes ikke av bestemmelsen om lovpålagt yrkesskadebæring. Vil LO fremme krav om at lovpålagt yrkesskadebæring skal gjelde alle som arbeider i Norge?
- Umiddelbart kan jeg ikke se mange gode grunner for at arbeidstakere i Norge ikke skal være omfattet av forsikring mot skader i arbeid, så det må vi eventuelt se på. Etter det jeg har forstått plikter innleiebedriften å sørge for at utenlandske innleide arbeidstakere er yrkesskadedekket, men er det hull i lovverket som kan tettes må vi sørge for det.

HAVNEARBEIDER DOMMEN

HAVNEARBEIDERNE HAR STÅTT I VINDEN OG KJEMPET EN KAMP. NÅ HAR SAKEN FÅTT EN DOM OG EØS AVTALEN HAR SAGT SITT.

JOHNNY LEO JOHANSEN

JOHNNY LEO JOHANSEN

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

Flertallet ved domsavgjørelsen mente at EØS-avtalen hadde forrang for ILO-konvensjonen som skal sikre havnearbeiderne arbeid og trygge lønns- og arbeidsvilkår. Mindretallet stod umiddelbart fast på at tariffavtalens fortrinnsrett ikke var rettsstridig opp mot EØS-avtalen.

SJU AV DOMMERNE STØTTET NTF OG LO SITT SYN

Ti av dommerne i Høyesterett hadde synspunkt om at en boikott av Holship for å få selskapet til å undertegne tariffavtale med Transportarbeiderforbundet var i strid med EØS-avtalens bestemmelse om fri etableringsrett. De mente dette hindret selskapet å benytte egne ansatte til lossing og lasting.

STOD PÅ BAR BAKKE

Etter dommen stod havnearbeiderne uten videre støtte, men til nå har nesten 1 million kroner strømmet inn til innsamlingsaksjonen som kom til i kjølvannet av dommen.

Innsamling ble dratt igang for de 27 havnearbeiderne i Mosjøen og Tromsø som nå står uten jobb. De får ikke nå lenger arbeidsledighets-trygd eller streikebidrag etter mer enn tre år i konflikt.

- Jeg er jævlig skuffa, uttalte Lars Johnsen Leder i Transportarbeiderforbundet til Fagbevegelse etter dommen. Dette betyr at Høyesterett har bestemt at tariffavtalen vi har på norske havner er ulovlig.

Dette er en katastrofe for Havne-Norge og vi kan ikke lenger leve under dette EØS-åket.

Nestleder i LO, Tor-Arne Solbakken er og blant de mange som fulgte domsavsigelsen i Høyesterett. Fagforeningstoppen måtte innse at slaget var tapt da han forlot retts-salen. Mye tyder på at EØS kampen kommer til å være hett tema både for politiske partier og LO i tiden som kommer.

– Jeg beklager den dommen og hvordan den stiller en etablert praksis i norsk avtaleverk opp mot etableringsretten i EØS, har Jonas Gahr Støre uttalt til Klassekampen etter dommen.

– Jeg beklager den dommen og hvordan den stiller en etablert praksis i norsk avtaleverk opp mot etableringsretten i EØS,

Havnearbeidere i vinden

Regjeringsadvokaten engasjerte seg også for å forsvare det norske systemet, som i følge E24 Holship reagerte kraftig på. Regjeringsadvokaten har også forvart den norske praksisen og regelverket for Efta-domstolen, men heller ikke der hørte domstolen på Regjeringsadvokaten. Derved har de gått på nederlag sammen med havnearbeiderne.

Den norske staten deltok under Efta-saken og argumenterte i dom-

stolen via Regjeringsadvokat Pål Wennerås at dette ikke var en sak som skulle vurderes av norske domstoler, og ikke en EU-domstol.

Der hevdet og staten at retten til å forsvare arbeidstagere gjennom boikott og for en restriksjon på den frie etableringsretten i EUs indre marked.

Høyesterett skal varsle staten etter tvisteloven (§30-13). Det skjer der-

som det foreligger en sak som kan innebære at man setter til side eller fortolke norske regler, hvor disse kan være i konflikt med Grunnloven eller internasjonale avtaler som Norge har undertegnet.

Holship vant frem med saken hvor de hele tiden har ment at EØS-avtalen skal sikre at hvem som helst kan etablere næringsvirksomhet ved norske havner, og at en tariffavtalen med fortrinnsrett hindrer dette.

BETYDNINGEN AV «HOLSHIP-DOMMEN»

HØYESTERETT HAR FASTSLÅTT AT HAVNEARBEIDERNE I DRAMMEN SIN BOIKOTT FOR Å PRESSE FREM EN TARIFFAVTALE, ER I STRID MED EØS-RETTE.

NEI TIL EU

PETER ØREBECH
PROFESSOR I RETTSVITENSKAP VED
UIT NORGES ARKTISKE UNIVERSITET.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

Etter dette er det ikke lett å finne «smutthull» eller utveier som skal kunne berge tariffavtalene for lossearbeiderne i Norge. Det som også ligger i kortene er at andre tariffavtaler vil komme til å lide den samme skjebne.

Høyesterett avsa den 16. desember 2016 dom i sak nr. 2014/2089 (Holship Norge AS). Saken var en plenumssak og ble avgjort av 10 mot 7 dommere i favør av Holship. Tapende part var Norsk Transportarbeiderforbund (NTF) og Landsorganisasjonen i Norge (LO).

Saken gjelder lovligheten av en boikott som NTF har varslet overfor Holship, jf. boikottloven § 3 første ledd. Ordningen med fortrinnsrett til losse- og lastearbeid for havnearbeidere, som er knyttet til

Administrasjonskontoret for havnearbeid i Drammen (Administrasjonskontoret), hindret ansatte i Holship i å losse og laste skip som selskapet mottar i Drammen havn. Formålet er å tvinge Holship til å inngå tariffavtale som inneholder en bestemmelse om fortrinnsrett («rammeavtalen»).

Flertallet v/førstvoterende konkluderte som følger: «... den varslede boikott er ulovlig etter boikottloven § 2 bokstav a fordi den har et rettsstridig formål» (s. 19 avsnitt 125).

Førstvoterende tilføyer at:

«[s]iden jeg har konkludert med at boikotten har et rettsstridig formål fordi den er i strid med etableringsretten etter EØS-avtalen artikkel 31, er det ikke nødvendig for meg å gå inn på omfanget av tariffunntaket.

Jeg tilføyer imidlertid at det etter min mening heller ikke på dette punkt er tilstrekkelig grunnlag for å tilsidesette EFTA-domstolens rådgivende tolkingsuttalelse» (s. 19 avsnitt 128).

Min kommentar til flertallets standpunkt er som følger: Mitt formål er ikke å påpeke feil eller logiske brister i argumentasjonen. Formålet er kort sagt å formidle betydningen av dommen, uten hensyn til om den er riktig eller gal. Husk at det flertallet bestemmer er per definisjon rett. Det er klart at dommen med endelig virkning avgjør om boikott-våpenet er ugyldig i et tilfelle der dette brukes som en brekkstang for å få et gjenstridig selskap til å inngå i en bransjevis «rammeavtale», det vil si den eksisterende tariffavtalen mellom på den ene siden

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og NHO Logistikk Transport, og på den andre siden LO og NTF (se § 2 nr. 1) som gir den omstridte fortrinnsrett for administrasjonskontorets ansatte. Det er kun dette spørsmål som høyesterett er bedt om å avgjøre, og som de således direkte tar stilling til.

Men for å komme til sin konklusjon, er det nødvendig at domstolen tolker

jussen og anvender den på det konkrete tilfelle – det vil si boikotten.

Her kan det fastslås – selv om det er mer indirekte slutninger som gjøres – at EØS-avtalen er overordnet tariffavtaler i arbeidslivet generelt.

Her kan det fastslås – selv om det er mer indirekte slutninger som gjøres – at EØS-avtalen er overordnet tariffavtaler i arbeidslivet generelt. Dette

utledes av følgende formuleringer hos flertallet:

«Selv om det overordnede formål med den varslede boikott er å ivareta arbeidstakerinteresser, kan den etter dette ikke aksepteres som et tvingende legitimt inngrep i etableringsretten» (s. 17 avsnitt 109). Det vil si regler om boikott som har til formål å ivareta arbeidstakernes ve og vel må for å være lovlige

Peter Ørebech

Det er utvilsomt at tariffavtaler mellom arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner har visse innebygde konkurransebegrensende egenskaper.

ikke stride mot en av de fire friheter under EØS-avtalen – det vil si etableringsretten slik den følger av artikkel 31-35. Altså tariffestede regler om boikott kan kun gjennomføres så fremt og så langt disse er i overensstemmelse med eventuelt unntak som fremkommer i EØS-etableringsrettens regler. Slike unntak finnes, det vil si tilfeller der «tvingende allmenne hensyn» (se dommen avsnitt 97, 98, 99, 139, 162, 173 og 182) rettferdiggjør unntak fra etableringsretten. Som flertallet konstaterer, er dette ikke tilfelle her (s. 19 avsnitt 128).

Mine kommentarer fortsatt:

Hva betyr så dette for tariffavtalenes videre eksistens? Her behøver jeg ikke spekulere. Dette er hva de 7 høyesterettsdommerne som utgjorde mindretallet mener om det: «EØS-avtalen artikkel 53 forbyr enhver avtale mv. som kan påvirke samhandelen i EØS og som har til formål eller virkning å hindre, innskrenke eller vri konkurransen. Artikkel 54 forbyr at foretak utilbørlig utnytter sin dominerende stilling i den utstrekning det kan påvirke handelen mellom EØS-stater. Det

er utvilsomt at tariffavtaler mellom arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner har visse innebygde konkurransebegrensende egenskaper. EU-domstolen og EFTA-domstolen har imidlertid lagt til grunn at de sosialpolitiske mål slike avtaler fremmer, ville bli alvorlig undergravd dersom de ble forbudt på grunn av sin innebygde virkning på konkurransen, se EFTA-domstolens uttalelse i vår sak avsnitt 40 med videre henvisninger»

Her står det i klartekst: «de sosialpolitiske mål slike avtaler fremmer, ville bli alvorlig undergravd dersom de ble forbudt på grunn av sin innebygde virkning på konkurransen». Her sier høyesteretts mindretall at med det resultat som flertallet har kommet til så undergraves tariffavtalesystemet på en måte som dette mindretall betegner som «alvorlig». Og ikke nok med det, dette er også EFTA-domstolens syn (som igjen bygger på EU-domstolen):

«Det er utvilsomt at tariffavtaler mellom arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner har visse innebygde konkurransebegrensende

egenskaper. Imidlertid ville de sosialpolitiske mål slike avtaler fremmer, bli alvorlig undergravd dersom slike avtaler ble forbudt på grunn av deres innebygde virkning på konkurransen»

(ANMODNING til Domstolen i henhold til artikkel 34 i Avtalen mellom EFTA-statene om opprettelse av et Overvåkningsorgan og en Domstol fra Norges Høyesterett i en sak for denne domstol mellom Holship Norge AS og Norsk Transportarbeiderforbund, om tolkningen av EØS-avtalen, særlig artiklene 31, 53 og 54. Se EFTA dom 19. april 2016 Sak E-14/15 avsnitt 40).

Tariffavtalenes sorti synes derfor å være en gjengs oppfatning. Etter dette er det ikke lett å finne «smutthull» eller utveier som skal kunne berge tariffavtalene for lossearbeiderne i Norge. Det som også ligger i kortene er at andre tariffavtaler vil komme til å lide den samme skjebne.

NHO MENER TARIFFAVTALE ÅPNER FOR ULIK LØNN FOR LIKT ARBEID

✶ PÅL CHRISTENSEN

ELINE LØNNÅ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

NHOs advokat mener at tariffavtalen for industrien åpner for at innleide fra bemanningsbyrå med tariffavtale kan lønnes annerledes enn kollegaer som gjør samme jobb, samme sted. LO og Fellesforbundet frykter store konsekvenser av et tap i denne prinsippssaken i Arbeidsretten.

Et verksted leier inn arbeidere fra to ulike bemanningsbyråer. Arbeiderne fra det ene byrået har tariffavtale og lønnes etter minstesatsene. Arbeiderne fra det andre har ikke tariffavtale og har derfor krav på å bli likebehandlet med de ansatte hos entreprenøren. Arbeiderne med tariffavtale i bemanningsbyrået får dermed 50 kroner mindre i lønn enn de som likebehandles, fordi lønnsnivået i etablerte bedrifter som regel ligger langt over minstesatsene.

LOVLIG OG I TRÅD MED TARIFFAVTALEN, INDUSTRIOVERENSKOMSTEN?

Ja, mener Norsk Industri og NHO. I en prinsippssak om likebehandling av vikarer som avsluttes i Arbeidsretten onsdag 8.mars argumenterer NHO for at Industriooverenskomsten kan tolkes dithen at det er greit å

Ulik lønn for likt arbeid?

gjøre unntak fra kravet om likebehandling.

– Har man først tatt en lov inn i tariffavtalen er det mye som tyder på at det er den til enhver tid gjeldende loven som er tariffesta, ikke loven slik den var på det tidspunktet den ble tatt inn i avtalen, argumenterte NHOs advokat Margrete Meder i retten.

STRIDENS KJERNE

Stridens kjerne er en forskrift til arbeidsmiljøloven som regjeringen Solberg innførte i 2015. Der ble det åpnet for at man kan gjøre unntak

for reglene som krever at vikarer får den lønna og de arbeidsforholdene som gjelder i den bedriften der arbeidet utføres. Forskriften sier noe annet enn tariffavtalen for frontfaget, Industriooverenskomsten – som krever at en vikar skal tjene likt som kollegaene i bedriften han utfører arbeidet i.

INTERVJU MED BOYE ULLMANN

BOYE ULLMANN TROR BRITENES BREXIT KAN FÅ SIN NORSKE VARIANT.

JOHNNY LEO JOHANSEN

VG

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

– Det kommer til å bli kamp til siste stemme på LO-kongressen om utmelding av EØS. Det kan ende med «noxit», sier Ullmann.

Han sitter i Rødts faglige utvalg, er faglig leder i Nei til EU og er en rød klut for ledelsen både i LO og sitt eget forbund, Fellesforbundet, hvor han er organisasjonsarbeider i Rørleggerne Fagforening.

Men få andre i fagbevegelsen er mer ute på arbeidsplasser og følger snekkere, rørleggere og murere tettere enn Ullmann.

– DRAMATISK ENDRET

Deler av LO vil si nei til EØS-avtalen på LO-kongressen i mai, og LO-ledelsen er så ubekvem at de i havnefeiden ba NHO dempe feiringen over sin seier, for ikke å nøre oppunder EØS-motstanden.

– LOs forutsetning og Aps ja til EØS i 1992 var nulltoleranse mot sosial dumping. Arbeidsrelaterte spørsmål var utenfor EØS-avtalen. Men alle ser i dag at norsk arbeidsliv er blitt dramatisk endret av to

politiske hendelser, sier Ullmann:

– Frislipp av vikarbyråer kombinert med fri flyt av arbeidskraft fra Øst-Europa siden 2004. Da ser virkeligheten helt annerledes ut.

– Hvordan da?

– Norsk ungdom og arbeidere blir fullstendig fortrenget fra arbeidsplassene, spesielt innen maling, mur, betong. Det finnes knapt norsk malere og den norske jernbinderen dør ut. Dette går i et voldsomt tempo, sier han.

– På få år har organisasjonsgraden falt fra 30 til nå 14 prosent innen bygg og anlegg i Oslo. Det betyr at LO og de andre organisasjonene er i ferd med å miste sin innflytelse på den enkelte arbeidsplass. Når vi ser hvor mye ulovlig og ureglementert som skjer, så er det alvorlig. For å sitere Kripos: Dette fører til arbeidsmarkeds kriminalitet.

NORGE ATTRAKTIVT

Han forteller om enorme lønnsforskjeller:

– I Romania er månedslønnen

1000–1500 kroner, i de baltiske landene 3000–4000 kroner og i Polen 8000. Når de kan komme til Norge og tjene 30.000 kroner i måneden på minstelønn, sier det seg selv at det er attraktivt å komme til Norge.

– Du kan bli anklaget for ikke å like innvandring og østeuropeere?
– Jeg har vært solidarisk i hele mitt liv. Den frie flyt gjør at mange østeuropeiske land mister fagkompetanse og ungdommen blir taperne også der. Nå ser jeg hvordan den norske arbeidslivsmodellen forvitres – da må jeg si ifra.

– Du sier dette er så ødeleggende at Norge må si opp EØS-avtalen?
– Ja, flere direktiver er så ødeleggende for den norske modellen, at det er bedre å si den opp.

– Dere vil ha norsk utmelding av EØS: Noxit?

– Ja, det er bedre. Jeg tror det er mulig å få med LO-kongressen på det, fordi stadig flere ser at den norske modellen undergraves.

Den frie flyt gjør at mange østeuropeiske land mister fagkompetanse og ungdommen blir taperne også der.

– Mange frykter at det kan stenge norske varer ute fra EU?

– Det spres bevisst slike myter, men vi har hatt avtale med EU siden 1973 og er sikret frie markedsadgang. Det står i EØS-avtalen at ved opphør så trer handelsavtale inn med full markedsadgang, begge veier.

OMSTRIDT SAK

En av sakene som skaper strid, er NHOs kamp mot at arbeidsgivere skal betale reise, kost og losji for utstasjonerte EØS-arbeidere i verftsindustrien, på byggeplasser og i renholdsbransjen i Norge. NHO får støtte fra EØS-avtalens overvåkningsorgan ESA, som 25. oktober 2016 innledet en formell sak mot Norge.

– I Norge får norske arbeidere slikt tillegg, og i praksis også svensker og dansker. NHO kjemper mot for å holde kostnadene nede. Men det fører selvsagt til at utenlandske arbeidere er å fortrekke, da disse tilleggene utgjør rundt 20 prosent av lønnen. Da er det norsk ungdom som blir taperne i fremtiden, sier Ullmann.

Sjefen i NHOs største forening, Stein Lier-Hansen i Norsk Industri, sier EØS-avtalen er meget viktig. – Titusener av norske industriarbeidsplasser er avhengige av at EØS-avtalen beholdes og følges.

Avtalen har tjent Norge og norsk eksportindustri godt siden 1994. Vi er kjent med at det pågår diskusjon om EØS-avtalen i deler av LO. Det er selvsagt helt og holdent opp til LO og kongressrepresentantene å bestemme hva LO skal mene om EØS-avtalen.

– Kamp for anstendig arbeidsliv
LO-nestleder Tor-Arne Solbakken sier regjeringen er utfordringen.
– LO tar kampen for et anstendig arbeidsliv på største mulige alvor,

men i dagens arbeidsliv er Høyre, Venstre og Fremskrittspartiet et større problem enn EØS i kampen mot sosial dumping. De utfordringene Ullmann beskriver gjelder arbeidsmarkedene i mange europeiske land, og er noe vi jobber sammen med europeisk fagbevegelse om å finne gode løsninger på.

Han gjør det klar at LO ikke mener utmelding av EØS er veien å gå.
– Vi tar imidlertid utfordringene ved et europeisk arbeidsmarked på alvor og mener Norge i større grad må bruke handlingsrommet i EØS-avtalen, både for å påvirke utformingen av nytt regelverk og ved gjennomføring i norsk rett, sier LO-nestlederen.

Saken ble publisert i VG-nett 17.01.17

Boye Ullmann

NHO KREVER AT REGJERINGA BØYER SEG FOR ESA I VERFTSAKEN

BERIT ROALD, SCANPIX

▲ ▼ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

Rett før jul sendte Norsk Industri et brev til arbeidsminister Anniken Hauglie hvor de krever at regjeringen bøyer seg for ESAs krav i Verftsaken. ESA hevder at norsk dom om opprettholdelse av allmenngjøringsforskriften i verftsindustrien er et brudd på EUs likebehandlingsregler skriver frifagbevegelse.no.

Arbeidsgiverne krever at regjeringen «må varsle ESA at Staten vil foreta nødvendige og umiddelbare skritt for å tilpasse allmenngjøringsforskriften for skips- og verftsindustrien til statens EØS-forpliktelser. Staten bør gjennomføre nødvendige tilpasninger av allmenngjøringsforskriften så tidlig som mulig, og senest ila første kvartal 2017.»

I brevet regjeringen har sendt til ESA for å løse Verftsaken, svarer departementet at det skal gå an å finne løsninger som både tilfredsstiller ESAs krav til å implementere EU-direktivet og respektere Høyesteretts dom.

– Den beste og trolig raskeste veien til løsning på saken går gjennom forhandlinger mellom partene.

Verft

Det er partene som har ansvar for lønnsdannelsen. Det er dette jeg nå har formidlet til ESA. Jeg har tillit til at partene tar sitt ansvar og finner en løsning på saken, sier arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie i en pressemelding.

UENIGHET I NHO

NHO krangler internt om alle arbeidere skal få samme betingelser for reise, kost og losji som nordmenn når de er utstasjonerte i Norge skriver frifagbevegelse.no.

Norsk Industri taler verftene sin sak når de hevder at Norge straks må føye seg etter vedtaket i ESA-domstolen som forbyr den norske ordningen med allmenngjorte satser for reise, kost og losji. Dette gjør arbeidsinnvandrerne for dyre for deres medlemmer, og de vil fjerne den lovbestedte satsen på reise, kost og losji.

NHO foreningen Byggenæringens Landsforening (BNL) mener at uten lovregulering på reise, kost og losji,

vil det bli en forverret konkurranse-situasjon for BNLs medlemmer. Byggebransjen er i mye større utstrekning enn verftene basert på omreisende arbeidere. Dagens ordning med fri bolig, kost og reise, er dyrt for byggefirmaene, men hvis utenlandske aktører kan slippe billigere unna, vil det få store konsekvenser.

«Fri flyt av tjenester er en grunnleggende frihet i det indre markedet, der EØS-avtalen sørger for like spilleregler og rettferdig konkurranse. Men markedet fungerer bare når alle statene følger de samme reglene»

Sa ESA-president Sven Erik Svedman i en kommentar da ESAs henven-delse ble sendt.

Kilde: frifagbevegelsen.no

VERFTSSAKEN

1. I februar 2009 sendte NHO og Norsk Industri varsle om søksmål mot Tariffnemnda på vegne av ni verft. Saksøkerne mente at allmenngjøringsforskriften førte til en kraftig økning av kostnadene for innleid arbeidskraft.
2. Oslo tingrett frikjente staten v/Tariffnemnda i januar 2010. Dommen ble så anket til lagmannsretten, som ba om at tolknings-spørsmål ble lagt fram for EFTA-domstolen.
3. I januar 2012 forelå EFTA-domstolens dom. Den sa blant annet at det er brudd på konkurransereglene å pålegge utenlandske entreprenører å betale tariffavtalens tillegg for nattekvarter utenfor eget hjem, samt kostnader til reise, kost og losji.
4. Borgarting lagmannsrett tok ikke hensyn til EFTA-domstolens kjennelse og forkastet anken fra verftene.
5. Saken ble anket til Høyesterett, der den ble behandlet vinteren 2013. Dommen fra Høyesterett 5. mars 2013 slo fast at utenland-ske tilreisende arbeidstakere skal ha samme lønns- og arbeidsvil-kår som norske verftsarbeidere.
6. EFTAs overvåkningsorgan ESA har foreløpig konkludert med at dommen er i strid med EØS-avtalen.
7. Arbeids- og sosialdepartementet svarte ESA 28. september 2015. Her viste regjeringen til at Høyesterett har avsagt en grundig dom, som er gjeldende rett i Norge.
8. 25. oktober åpnet EFTAs overvåkingsorgan (ESA) en formell sak mot Norge for brudd på EØS-avtalens regler for utstasjonerte arbeidstakere.
9. 23. desember sender NHO-organisasjonen, Norsk Industri, brev til regjeringen med krav om at regjeringen skal bøye seg for ESAs krav.

ESA

ESA er Eftas overvåkingsorgan. Organet har som oppgave å sørge for at EUs konkurranseregler også følges i Efta-landene.

Kilde: frifagbevegelse.no

RAMUNAS GUDAS I STORTINGETS SPØRRETID

I HØST VAR DET EN HOLMGANG MELLOM HØYRE OG AP, HVOR DE EGENTLIG KRANGLER OM HVEM SOM SOMLET MEST MED Å LEGGE FRAM EN NY LOV OM YRKESKADEFORSIKRING.

ARBEIDERPARTIET

BJØRN TORE EGEBERG

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

Den nye loven vil forenkle reglene, men for personer i samme situasjon som Ramunas vil det ikke forbedre noen ting. Verken Høyre eller AP har til hensikt å foreslå inn i loven at det skal tegnes norsk yrkesskade-forsikring for alle som jobber i Norge, uansett arbeiderens nasjonalitet. Så vidt jeg kjenner til.

Det er mangelen på en slik bestemmelse som gjør at det drøyer med yrkesskade-forsikringen til Ramunas. Det er litt pussig at Ramunas trekkes inn i en diskusjon som ikke gjelder hans situasjon, men det er jo hyggelig at AP passer på at Stortinget ikke glemmer han.

På neste side er utdrag av referatet fra spørretimen, der det meste som ikke nevner Ramunas er klipt bort.

Lise Christoffersen (A): «I 2013 ble en ung litauer skadet etter få dagers underbetalt jobb i Norge og ble 70 pst. ufør, men har ennå ikke fått yrkesskadeerstatning. Statsadvokaten påla ny etterforskning. Arbeidstilsynet hadde ikke sjekket saken godt nok. Yrkesskade-forsikringsforeningen viser til en særregel i EØS-regelverket om at han ikke faller inn under den norske yrkesskade-forsikringsloven.

Synes statsråden dette er en situasjon som er Norge verdig, eller vil hun nå revurdere regjeringens tidligere stans i arbeidet med ny lov om yrkesskade?»

Statsråd Anniken Hauglie : Når det gjelder arbeidet med en reform av yrkesskadeområdet, viser jeg innledningsvis til at det i dag er to ordninger på yrkesskadeområdet for samme formål. Det er folketrygdlovens særregler som håndheves av Arbeids- og velferdsetaten, og det er yrkesskade-forsikringsloven som håndheves av arbeidsgivers forsikringsselskap. Formålet med ordningen er å sikre arbeidstaker full erstatning ved yrkesskader og yrkessykdommer.

Avslutningsvis viser jeg til at det i premisset for spørsmålet er vist til en konkret sak hvor en ung litauer i 2013 ble skadet under arbeid i

Norge. Det er imidlertid ikke gitt at denne saken ville fått et annet utfall, selv om vi på det tidspunktet hadde hatt en ny yrkesskadeordning i stedet for dagens to ordninger, for her kommer EØS-regelverket inn.

Lise Christoffersen (A) : Den konkrete saken gjelder, som alle skjønner, den litauiske ungdommen Ramunas Gudas, som altså er skadet for livet. Det har gått tre år siden ulykken, han står fortsatt på bar bakke, og etter først å ha erkjent ansvar snudde plutselig Yrkesskade-forsikringsforeningen og mente at denne arbeidsulykken ikke faller inn under yrkesskade-forsikringslovens regler. I loven står det at utenlandske arbeidstakere i Norge er omfattet, i forskriften at utenlandsk bedrift som er pliktig til å betale arbeidsgiveravgift, er omfattet. Betyr det at vi har et regelverk om yrkesskade som er i strid med EØS-avtalen, eller tar Yrkesskade-forsikringsforeningen feil? Hvis det er sånn at vårt lovverk er i strid med EØS-avtalen, burde det være enda et argument for at det er på tide med en ny lov.

Statsråd Anniken Hauglie: Det er vanskelig å skulle kommentere en enkeltsak som jeg ikke kjenner detaljene i, men så vidt jeg har forstått, er det ulike regler når man er utsendt arbeidstaker fra EØS-området i henhold til EØS-avtalen.

Lise Christoffersen

Er man utsendt arbeidstaker, er det de hjemlige forsikringsordningene og trygdeordningene som gjelder. Hvorvidt denne personen var utsendt eller ikke, kjenner ikke jeg til, men det er ulikt regelverk som knytter seg til det, og derfor er det, slik jeg også sa i mitt første svar, usikkert hvorvidt en ny lov ville ha endret på realitetene i denne saken.

HVA SKJER MED VIKARBYRÅDIREKTIVET?

PÅ LANDSRÅD I HØST HADDE VI BESØK AV MONA NÆSS FRA ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENTET.

JOHNNY LEO JOHANSEN BJØRN TORE EGEBERG

Bakgrunnen for besøket er at EØS-avtalens overvåkningsorgan ESA har krevd opplysninger om Norges gjennomføring av vikarbyrådirektivet.

BAKGRUNN

I flere bransjer som sliter med sosial dumping og en stadig økende andel innleide arbeidere dukker det opp «tariffavtaler» i bedrifter som verken er organisert eller har fagorganiserte medlemmer. Og her skrives det avtaler der «tillitsvalgte» godkjenner innleie så blekket spruter. Vi må legge til at mange organiserte også har latt seg presse til å skrive sånne avtaler.

I arbeidsmiljøloven er det bestemt at tillitsvalgte og bedriften kan inngå avtale om tidsbegrenset innleie. Problemet er bare at det er vagt definert hvem som kan regnes som tillitsvalgte. De to representantene

Per Olaf Lundteigen og Kjersti Toppe fra Senterpartiet har levert inn et lovforslag der målet er å skjerpe kravene til hvem som kan inngå avtale med arbeidsgiveren om å leie inn arbeidskraft.

AF-gruppen vant anbudet på Nasjonalmuseet, men satte bort betongarbeid på 500 millioner til underentreprenører og bemanningsforetak. Vi kan vel fastslå at de som bygger nytt og mye i Oslo, ikke har gått gjennom det norske skoleverket, sier lederen av Oslo Bygningsarbeiderforening, Petter Vellesen.

Retten til fast arbeid stod sterkere tidligere. Men etter at AP, H og Frp opphevet forbudet mot bemanningsselskap i 2001 har omfanget av sosial dumping eksplodert. All fornuft tilsier at forbudet må

innføres på nytt. Men EØS-avtalen setter fornuften til side. Etter EØS-avtalens frie flyt skal alle bedrifter fra EU-land ha rett til å etablere seg i Norge. Og da må det også gjelde bemanningsselskap, sier EUs jurister. Gjennom vikarbyrådirektivet har de understreket at Norge ikke har rett til å forby bemanningsselskap. Og i tillegg det mest skumle: At det ikke er anledning til å legge inn hindringer mot innleie i tariffavtalene.

I heis har vi fått spørsmål om vår tariffavtale er i strid med vikarbyrådirektivet. Vi svarte blant annet: «Vi ser en eksplosiv vekst i sosial dumping i byggebransjen, der man har forsøkt å bekjempe uvesenet med mindre inngripende tiltak. Der hadde man trengt bestemmelser som er strengere enn den vi har i overenskomst for Heisfaget. Det

kommer derfor ikke på tale å fjerne denne bestemmelsen.» NHO, på sin side har sendt inn vår § 1 til ESA. For snart to år siden. Og siden har det ikke skjedd så veldig mye.

Samtidig er det mye brevveksling og møter mellom Norge og ESA om vikarbyrådirektivet. Tariffavtalene blir sjelden nevnt, men det er mye som skal sies om lovgivinga. Ingen skal si at ESA godtar at Norge kan bestemme lovene sine sjøl. Her bes det om opplysninger, opplysninger, og mer opplysninger, for at Brussel skal kunne bestemme seg for om

det skal kreves at lover skal endres. Intervjuet med Mona Næss viser noe av det som det brevveksles om. At det ikke er spørsmål om tariffavtalen i intervjuet skyldes (forhåpentligvis) ikke at intervjueren er sløv,

men at byråkratiets kvern maler så langsomt i Brussel at vi bare venter fra nr. til nr. av Heismontøren på at det skal bli noe nytt vi kan skrive om.

At det ikke er spørsmål om tariffavtalen i intervjuet skyldes (forhåpentligvis) ikke at intervjueren er sløv...

Innleide på regjeringsbygget

Vikarbyrådirektivet har en regel om at restriksjoner på innleie i blant annet tariffavtaler må begrunnes i "allmenne hensyn" som f.eks. beskyttelse av de innleide, HMS på arbeidsplassen eller for å sikre et velfungerende arbeidsmarked og forebygge misbruk. Det har ikke skjedd noe mer med det spørsmålet (restriksjoner mot innleie i tariffavtalene), men det er mye kontakt mellom Norge og ESA om andre deler av vikarbyrådirektivet. Vi har bedt Mona Næss om å oppdatere oss litt.

På møtet ESA hadde med regjeringen i oktober ble det nevnt at det gjennomføres en ny form for dialog om EØS-spørsmål med partene i arbeidslivet. Hvor mange slike dialogmøter har det vært siden februar 2016, og hva har vært tema for møtene?

MN: Det har vært tre møter med partene siden det første møtet i februar 2016. Det siste møtet ble holdt 1. februar i år. Departementet tar sikte på å ha slike møter med hovedorganisasjonene 2-3 ganger i året framover. Dette er uformelle samtaler, og derfor lages det ikke noe offisielt referat fra møtene. Tema for møtene har blant annet vært endringer av utstasjoneringsdirektivet, etablering av europeisk plattform

Mona Næss

mot svart arbeid, og etterutdanning for ansatte i bemanningsselskap.

I møtet med ESA varslet Norge at det var satt i gang en undersøkelse om innleie generelt. Er regjeringen ferdig med denne undersøkelsen? Hva er i så fall de viktigste konklusjonene?

MN: Departementet har inngått en forskningsavtale med Fafo og Samfunns- og Næringslivsforskning

(SNF) om tilknytningsformer i arbeidslivet. Prosjektet skal følge utviklingen av atypiske tilknytningsformer (sammenlignet med fast ansettelse) i perioden 2014-2018. Med atypiske tilknytningsformer menes her midlertidig ansettelse, innleie fra bemanningsforetak og oppdrag/entrepriser. En null-punktsanalyse om situasjonen ved starten av prosjektet ble publisert i 2016 av Fafo.

Det kan også bli aktuelt med ytterligere kartlegging, så departementet kan ikke sies å være ferdig med undersøkelser av innleie av arbeidskraft

Det vil bli publisert forskningsresultater underveis i prosjektet, og neste publisering kommer (slik vi forstår det) ved påsketider i år. Det kan også bli aktuelt med ytterligere kartlegging, så departementet kan ikke sies å være ferdig med undersøkelser av innleie av arbeidskraft. Vi mottar også gjerne informasjon fra organisasjonene om dette.

Det er også satt i gang et arbeid med de åtte største arbeidslivsorganisasjonene for å avklare problemstillinger knyttet til innleie. Arbeidet inngår i regjeringens reviderte strategi mot arbeidslivskriminalitet.

Hvorfor legger de norske forhandlerne vekt på en generell undersøkelse om innleie i arbeidslivet? (der det ser ut som det ESA ønsker belyst er om det det finnes restriksjoner mot slik innleie, og om denne kan rettferdiggjøres)?

MN: Dette er jo en større generell undersøkelse som går inn på bruken av ulike tilknytningsformer. ESA ønsket litt mer info om det.

Har Arbeids- og Sosialdepartementet besvart alle spørsmål vedrørende vikarbyrådirektivet som ESA ønsket svar på etter pakkemøtet, eller har man fått ut-satt svarfrist på noen av spørsmålene?

MN: Departementet har svart ESA innen fristen som var satt etter pakkemøtet. Det gjenstår noe informasjon om saken om innleiebilagene i Fellesforbundets overenskomster, som er berammet for Arbeidsretten i mars i år og om forskningsresultater, som naturlig nok ikke er avklart. Vi vet ikke om og i så fall når ESA kan tenkes å komme tilbake til oss.

ARBEIDSULYKKER I KINA

Kina er ofte rammet av arbeidsulykker i industrien. Dette til tross for at myndighetene har bedt om skjerpet sikkerhet skriver bygg.no. I august omkom 21 personer da et damprør eksploderte på et kullkraftverk, og i juni ble over 130 personer sendt til sykehus etter en kjemikalie-lekkasje fra en fabrikk. I april eksploderte et lager med kjemikalier og drivstoff, noe som førte til en storbrann som varte i 16 timer. 400 brannmenn måtte til for å få bukt med flammene. I november omkom minst 40 personer etter at deler av en kraftstasjon under bygging falt sammen i Fengcheng øst i Kina.

NY VEILEDER OM KONTROLL OG OVERVÅKNING PÅ ARBEIDSPLASSEN

Overvåkningskamera ved inngangspartier, på lageret, GPS-målere som posisjonerer biler og personer og ID-kort som registrerer deg når du kommer og går.

En ny veiledningsbrosjyre som gir svar på vanlige spørsmål om arbeidsgiverens ansvar, plikter og muligheter når det innføres kontrolltiltak kan nå lastes ned på Arbeidstilsynets hjemmesider.

SMART ARBEIDSTØY

Arbeidstøyleverandøren Snickers tester for tiden ut en egenutviklet bærbar chip for forebygging av yrkesskader. Chipen, som plasseres i arbeidstøyet, måler arbeidsutfordringer som støy på arbeidsplassen, arbeidsplassstemperatur og antall kneslag per dag. Alle verdiene skal kunne leses av på en App, og som dermed skal gi håndverkeren informasjon for å forebygge arbeidsskader.

Jeg sender dette brevet som følge av min montørstilling på service hos Kone Heis avd Oslo. Jeg presiserer at det ikke er noen innblanding fra Koneklubben eller HMF.

ÅPENT BREV TIL KONE AS

EVEN THORSTAD

Det som undrer meg mest i denne pågående personalsaken om en nyutdannet heismontør hos Kone er at all fornuft er borte.

La meg forklare litt av historien om klubb og HMF for dere som er nye i ledelsen til Kone Norge. Det er antagelig ganske vanskelig for dere å ta innover en så ukjent og fremmed kultur når det gjelder oppbygging av lokale klubbavtaler og overenskomst. Takhøyden for å gjøre feil og gi folk en ny sjanse har vi bevist, gjennom et godt samarbeid mellom klubb og bedrift, at er resepten for god personlig utvikling. Dette fører også til at bedriften fremstår som en trygg base med gode kollegaer ute i sjakta og på kontoret.

Det som nå skjer på Kone er at vår plattform, fagbrevet, er utgangspunktet for hvordan vi jobber i hverdagen. Det betyr ikke at vi montører har noe prinsipielt i mot å følge bedriftens globale installasjonsinstruksjon (AM) eller sikkerhetsru-

tinere. Faktisk så er det meste som står i AM veldig fornuftig og riktig i forhold til å montere heis med tanke på sikkerhet og effektivitet. Så kommer stridens kjerne. Hvorfor følger ikke alle montører AM og MBM slavisk på montasje og service? Den enkle forklaringen ligger i at vi har kompetanse til å gjøre egne valg, på grunn av hvordan faget er bygget opp igjennom generasjoner og ikke minst at man må opp til et fagbrev etter endt læretid.

Alle som består fagprøven etter 30 dager og får bestått på fagprøven innehar den tyngde om heis og sikkerhet som er en god plattform for å jobbe selvstendig. Heldigvis blir ingen noen gang ferdig utlært i dette faget. Med utdanningen og fagbrevet arbeider man trygt, sikkert og effektivt i forhold til ansatte i andre land, som mangler allsidig fagutdanning. I andre land er skolegangen generell.

Så får man bare et nødvendig minimum av opplæring i heisbedriften,

slik at nyutdannede jobber etter AM/MBM uten noen helhetlig forståelse av faget. Her får man kun spesifikk kunnskap om arbeidsoppgavene til montering eller service av heiser. All statistikk tilsier at norske montører innehar høyt kunnskapsnivå basert på stopprate og driftssikkerhet. Det har alltid vært mye og det er fortsatt mye fokus på fagmessig arbeid og sikkerhet i vår bransje.

Hos Kone har kanskje ikke alle vært like flinke til å følge AM og MBM inkludert undertegnede. Jeg bruker her et eksempel fra min egen arbeidshverdag. Hvis jeg f.eks. skal ta service/MBM etter rutiner fra konsernet innebærer det at man kun skal sjekke færre deler av heisanlegget enn det jeg velger å gjøre. Sjekk av trykknapper og etasjeviser, samt maskin/motor er et typisk YMZ-besøk.

Av erfaring og opplæring fra eldre heismontører med mange år av erfaring vil man tilegne seg kunnskap

om heisen slik at visuell sjekk i både sjakt og maskinrom gjøres på alle besøk av ren rutine. Altså brudd på interne retningslinjer fra konsernet. Dette gjør jeg for at man kan oppdage ulyder eller slitasje på utsatte anleggsdeler på et tidlig tidspunkt og før det oppstår en farlig situasjon eller kostbar reparasjon.

Dette klarer man ikke å oppdage på et MBM-besøk underlagt et tidspres på kun noen minutter ved kun sjekk av trykknapper og en rask sjekk i maskinrommet før man signerer i loggbok.

Dere i ledelsen i bedriften har i lang tid lukket øyene for avvik mot god sikkerhet, f.eks. at læringer står og jobber uten tilsyn av montører. Dette har jeg spesielt påpekt ovenfor

arbeidsleder og opplæringsansvarlig for bedriften.

Siden jeg er valgt til lærlingeansvarlig i klubben blir jeg både oppgitt og forbauset over at dere som den sikkerhetsfokuserte bedriften dere ønsker å fremstå, overser varsling som omfatter brudd på Opplæringsloven, DSB og Overenskomsten til HMF/HLF, men heller prioritere brudd på en interninstruks. Det er her jeg utfordrer dere til å tenke nytt, slik at fornuften kan seire i denne saken.

Da blir dette litt som om at man skal være nøye med sjekke mønsterdybden i dekkene på bilen hver dag, men hopper bukk over at bremsene på bilen ikke fungerer alltid.

I forhold til oppsigelsessaken:

- Husk at når han fikk opplæring i bruk av Tirak (talje) var det i henhold til hvordan vi gjør det i Norge, og i strid med den globale instruksen.
- Husk at endring av sikkerhetskultur i et stort firma som Kone tar lang tid.
- Husk at når dere går til frontangrep på en montør som ikke har fulgt instruks slavisk, så må dere stramme opp alle på lik linje. Dette innebærer at dere må sende ut utallige oppsigelser i morgen for at dette skal være troverdig. Er det ikke likhet for loven hos Kone??

Håper i det lengste at fornuften vil vinne.

Even Thorstad

DIREKTØR ERIK JOHNSON PÅ KONE HAR GITT FØLGENDE TILSVAR:

KONE har sikkerhet som vår høyeste prioritet. De metodene og rutinene vi har utviklet gjennom en årrekke skal sikre at brukerne av vårt utstyr og våre ansatte, hvor enn de er i verden, skal kunne komme trygt hjem hver dag.

Menneskelige feil forekommer av og til - slik er det innen alle fagområder og bransjer. Vi er opptatt av å ha en åpen kommunikasjon med våre ansatte om dette, slik at vi kan forbedre oss og sikre at lignende feil ikke skjer igjen. Vi kan derimot ikke

akseptere gjentatte brudd på sikkerhetsregler og kontroller, og er svært opptatt av at alle våre ansatte skal følge KONEs sikkerhetsrutiner.

Etter de siste månedenes hendelser er KONE opptatt at tilliten mellom partene skal gjenopprettes, og vi skal gjøre vårt ytterste for å bidra til dette. Vi ser frem til den videre dialogen med klubben og de ansatte.

OPPSIGELSE I KONE

BJØRN TORE EGEBERG

▲ ▼ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

I en artikkel om makt og styringsideologier i byggenæringen beskriver forfatterne en situasjon der makten i produksjonen er forflyttet fra håndverkere til ledelse, med nye normer og styringsideologier som står i direkte motstrid til den norske modellen.

De beskriver hvordan håndverksfaglige vurderinger gjort av de ansatte selv er blitt erstattet av pekeledelse og detaljkontroll.

Er det dette som nå har kommet til heisbransjen, brakt hit av de nye sjefene i Kone? *

Årets julegave til en av de unge montørene i Kone var et drøftingsmøte der ledelsen varsla at arbeidsforholdet ville bli avsluttet. Klubben var mildt sagt overrasket over begrunnelsen. Her hadde formannen reist til anlegget på noe han kalte vernerunde (uten å ha med verneombud). Der fant han en montør som hadde hengt opp en Tirak slik han hadde lært i læretida. Dette ble notert som to sikkerhetsavvik, siden den nye arbeidsmanualen (AM) beskrev en annen framgangsmåte. Sammen med to bagatellmessige forseelser mente bedriften at dette

måtte ende i avskjed eller oppsigelse. Klubben mente passende reaksjon var at montøren skulle få litt oppfølging på de punktene som var notert.

Bedriften brukte juleferien til å skrive det de mener er en oppsigelse i prøvetida. Det er bare det at prøvetida gikk ut 6.januar. Montøren var da i utlandet på ferie. Han tok det rekommanderte brevet med oppsigelsen 9.januar. Advokaten fra LOs juridiske avdeling har derfor lagt ned påstand om at oppsigelsen skjedde etter prøvetida, og at det derfor kreves sterkere begrunnelse for å gå til oppsigelse.

Klubben har reagert sterkt på oppsigelsen. Når bedriften legger lista for oppsigelse så lavt, kan mange ligge i faresonen. Bedre ble det ikke av at bedriften gikk til angrep på David Coron-Andersen og Per Arne Salo. Bedriften sendte rapport til NHO om at klubbledelsen oppfordra til ulovlige aksjoner i strid med Hovedavtalen. Vel vitende om at NHO ville kreve fratredelse. David og Pettern valgte å fratre i 12.time før det ble en protokoll som krevde fratredelse.

Siden har resten av klubbstyre-medlemmene i Oslo også lagt ned sine verv. Men klubbarbeidet blir ivaretatt, og klubben har formulert følgende krav:

- Oppsigelsen trekkes og montøren skal tilbake i arbeid på KONE AS
- Kravet om erstatning fra montørklubbens medlemmer fjernes
- Bedriften må anerkjenne montørklubbens demokratiske rett til å velge sine egne tillitsvalgte
- Installasjonssjefen forsurer arbeidsmiljøet. Vi har ingen tillit til han. Han må fjernes fra stillingen som installasjonsjef.

Når bedriften legger lista for oppsigelse så lavt, kan mange ligge i faresonen.

* Jon Horgen Friberg og Hedda Haakenstad. Sitatet er hentet fra Jonas Bals: Hvem skal bygge landet (2017)

REBERKONFERANSEN

SØNDAG 12. OG MANDAG 13. MARS 2017 VAR TILLITSVALGTE I REBER SAMLET TIL VÅRENS REBERKONFERANSE SOM ER MONTØRKLUBBENS ÅRSMØTE.

TOR-ERIK LUNDBERG

TOR-ERIK LUNDBERG

▲ ▼ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

Det har vært stor aktivitet i klubben siden forrige konferanse i november, og det var mye som skulle diskuteres. Forhandlingsutvalget har blant annet jobbet med å få landet noen "hengende saker" og har vært i flere møter med bedriften. Deriblant en forandring på privatbilavtalen og få til en god avtale for privatkjøring med firmabil.

Krav til vårens lokale forhandlinger ble behandlet og satt opp i prioritert rekkefølge. Det var stor enighet på konferansen om at lønnstillegget må gjenspeile overskuddet i bedriften. For det er ingen tvil om at bedriften går bra. Til tross for dette skal det spares, noe som ble diskutert sammen med tillitsvalgte i Paratklubben som organiserer mange av de kontoransatte i bedriften.

En viktig sak for klubben er inntak av lærlinger. Det er viktig for faget og bevaring av OPPHEI at vi har en jevn rekruttering til faget. I følge overenskomsten er det enighet om at intensjonen er å opprettholde minst en klasse ved OPPHEI. Da kan det vanskelig forsvares at den største heisbedriften kun tok inn en ny lærling i 2016. Bedriften har flere ganger foretrukket å ansette elektrikere på styrt opplæring istedenfor ordinære lærlinger. I overenskom-

sten står det at det er partenes intensjon at hovedrekrutteringen til faget skal være gjennom lærlinger som har gjennomført VK1 elektro.

Vernearbeid er viktig for klubben. En god sikkerhetskultur oppnår man best ved åpenhet og et godt samarbeid med vernetjenesten. De ansatte skal oppmuntres til å melde om skader og nestenulykker fremfor å finne en sydebukk. En kultur som klubben vil jobbe videre for å opprettholde. Klubbens egne vernekonferanse for verneombud arrangeres forøvrig den 25. april på Gardermoen.

Valgkomiteen hadde jobbet iherdig og la frem et forslag til nye representanter i klubbens hovedstyre som ble godkjent ved akklamasjon av konferansen. Et fullstendig referat sendes ut til avdelingene slik at saker fra Reberkonferansen kan gjennomgås på et klubbmøte.

Det minnes om årets heiscup som arrangeres i Stavanger helgen den 15. til 17. september. Heiscup general Håkon Bauge fra Stavanger avd. tar på seg ansvaret for å "make Stavanger great again" og han lover at det skal bli LØYE!

Reberkonferansen 12 og 13 mars 2017

HAUKELAND SYKEHUS EN STOR ARBEIDSPlass I BERGEN

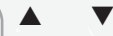
SYKEHUSET HAR CA. 11 800 ANSATTE FORDELT PÅ 8250 ÅRSVERK. HAUKELAND SYKEHUS STO FERDIG OG BLE TATT I BRUK I 1912, DA SOM EN AVDELING UNDER BERGEN KOMMUNALE SYKEHUS. 1. JANUAR 2002 BLE SYKEHUSET OG TI ANDRE INSTITUSJONER SLÅTT SAMMEN TIL HELSE BERGEN HF GJENNOM SYKEHUSREFORMEN I 2002.

Haukeland Sykehus

JOHNNY LEO JOHANNSEN

JOHNNY LEO JOHANNSEN

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

I dag er Helse Bergen HF, Haukeland universitetssjukehus den juridiske betegnelsen på foretaket, mens navnet Haukeland universitetssjukehus blir brukt om alle enheter i alle sammenhenger som har med pasientbehandling å gjøre.

Sykehuset som stort sett opp gjennom tiden har blitt servet av

Schindler, er en stor kunde som i tillegg til å ha egen stor driftsavdeling og en ansatt som er heismontør, har og nå senere involvert Kone for drifting av deres heiser.

I tillegg til pasientbehandling, drives det også en utstrakt undervisning og forskningsvirksomhet ved sykehuset. Om lag to tusen studenter har

hvert år deler av sin utdanning ved sykehuset.

Haukeland universitetssjukehus har et utstrakt forskningsmiljø og en rekke kompetansesentre og spesialfunksjoner både på nasjonalt og regionalt plan. Det innebærer at sykehusets spesialister gir råd til leger i hele landet, tar imot pasienter med

Etasjeviser

Heismaskinrom Haukeland

Odd Jarle Fjeldtvedt og Terje Tornquist har begge passert 60, er veteraner i bransjen og tar fortsatt de tøffe jobbene. Tøffe jobber tas av tøffe gutter!

spesielle tilstander fra hele landet, og underviser ved universitetene og på etterutdanningskurs for leger. Sykehuset har landsfunksjon for behandling av blant annet brannskader.

Sykehusområdet har hele tiden vært utbygget, endret og ombygget. I nyere tid ble den største utbyggingen foretatt i perioden 1971 til 1983 da Sentralblokken på 125 000

m2 ble oppført, i denne perioden ble de 16 sengeheisene levert av Reber med Schindler Aconic styringer ved sentralblokken.

Her er det og 2 hydraulikk heiser foruten en del andre heiser og fabriker rundt på andre bygg tilknyttet sykehuset. Transportheiser tilknyttet det automatiske transportanlegget er levert av Kone. I tillegg er det rulletrapper for effektiv transport.

Sentralblokken er det arkitektfirma danske KHR arkitekter (Krohn & Hartvig Rasmussen) som har utformet. Sykehotellet, Haukeland Hotell, ble åpnet i 1998.

De senere årene har blant annet Laboratoriebygget og Parkbygget kommet til. I 2020 skal Haukeland universitetssjukehus sitt nye barne- og ungdomssenter stå ferdig.

På tross av sperringer og merkinger er det alltid utfordring ved folk som forsøker også som tar seg forbi disse.

Heiser til automatisk transportsystem

Kontaktorer Schindler heisstyring

Aconic tavle

HEISBEDRIFTER I NORGE

NEDENFOR ER EN OVERSIKT OVER HEISBEDRIFTER SOM FINNES I NORGE.
BEDRIFTER SOM BARE DRIVER MED LØFTEPLATTFORMER ER IKKE TATT MED.

BJØRN TORE EGEBERG

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

MEDLEMMER AV HEISLEVERANDØRENE LANDSFORENING (HLF):

KONE

Norsk del av finsk konsern. Hovedkontor i Oslo. Avdelinger over hele landet.

Reber Schindler Heis AS

Norsk del av sveitsisk konsern. Hovedkontor i Vennesla. Avdelinger og montører over hele landet.

OTIS

Norsk del av verdens største heisbedrift. Hovedkontor i Oslo. Avdelinger i Moss, Hamar, Larvik, Stavanger, Trondheim, Bodø og Harstad.

Thyssenkrupp Elevator

Thyssen blant venner. En del av det tyske Thyssenkrupp-konsernet. Hovedkontor i Bergen. Avdelinger i Oslo, Kristiansand, Stavanger, Ålesund og Trondheim.

Schindler Stahl

Samme sveitsiske konsern som Reber. Hovedkontor i Bergen. Avdeling i Oslo.

Uniheis

Familiens lillebror. Eneforhandler av Misubishi-heiser. Holder til i Oslo.

ANDRE HEISBEDRIFTER:

Ingeniør Stein Knutsen

Denne bedriften er også en del av Otis-konsernet. Hovedkontor i Bergen, avdeling i Haugesund.

ORONA

Norsk del av spansk konsern. Eier i tillegg Heis1-bedriftene og har nylig kjøpt Scan Heis. Hovedkontor på Hamar. Hvis man regner med datterselskapene har de avdelinger over hele landet.

Heis-Tek

Norsk del av Alimak-konsernet. Holder til i Bergen. Mest fokusert på offshoremarkedet.

TKS Heis

Størst (?) av de norske. Hovedkontor på Jæren. Avdeling i Oslo.

Euro-Heis

Holder til i Oslo.

GM Heis

Holder til i Oslo.

Heisplan

Hovedkontor i Ålesund. Har datterselskap i Trondheim og på Østlandet.

Starlift

Holder til i Oslo.

Myhre Heis og Elektro

Holder til i Oslo.

Lift tech

Holder til i Ålesund

Liftconsult

Holder til i Trondheim

Systemheis

Holder til i Kristiansund. Har vært sletta fra elvirksomhetsregisteret ei stund.

Techwind

Polsk selskap som etablerer seg i Norge. Står ikke i elvirksomhetsregisteret.

STØY PÅ ARBEIDSPLASSEN

TOR-ERIK LUNDBERG

Halvparten av de helseskader som blir rapportert til Arbeidstilsynet er hørselsskader, og årsaken til skadene er støy.

Det kan være de plutselige, høye smellene som ved skuddsalver i Forsvaret eller ved sprengning i bygg- og anleggsvirksomhet, eller det kan dreie seg om et vedvarende høyt støynivå, der hørselen slites ned over tid, såkalt slitasjestøy.

SKADER MER ENN HØRSELEN

Støy skader ikke bare hørselen. Støy nedsetter også årvåkenheten og øker sjansen for ulykker. I støyende omgivelser oppfatter man ikke de signaler og varsler man ellers ville hørt. Man blir også fortere sliten og mindre effektiv.

Mindre kjent er det kanskje at nyere forskning tyder på at støy øker risikoen både for hjertetrøbel, fordøysessykdommer, at støy virker på psyken, støy kan påvirke immunforsvaret og øke sjansen for infeksjoner skriver Arbeidstilsynet på sine hjemmesider.

TILTAK MOT STØY

Det er arbeidsgivers ansvar å beskytte de ansatte mot støyrelatert helsefare. Dette innebærer å gjennomføre risikovurderinger og nødvendige støymålinger. Dersom de tillatte støygrensene overskrides,

skal det iverksettes tiltak for å redusere støyen før bruk av verneutstyr. Arbeidsgiver skal også sørge for at arbeidstakere som utsettes for støybelastning gjennomgår helseundersøkelse som omfatter hørselskontroll.

VALG AV HØRSELVERN

Valget av hørselvern gjøres på grunnlag av vernets komfort, bruksområde og hvilken støy du må beskytte deg mot: lydnivå dB, varighet, frekvensinnhold (Hz) og eventuelle innslag av impulslyd. Det er viktig å velge et hørselvern som ikke overdemper, da kan du miste kontakten med omgivelsene og for eksempel ikke høre varselrop.

AKTIVT HØRSELVERN

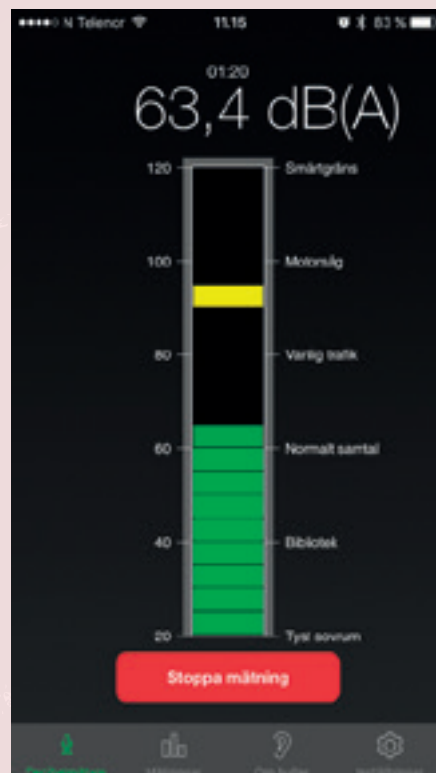
Aktivt hørselvern begrenser lydnivået slik at skadelig støy ikke trenger inn. Men gjengir lyden av stemmer så du kan kommunisere uten å ta hørselsvernet av og på. Egner seg til opphold i varierende lydnivåer.

ØREPLUGGER

Øreplugger vil i mange tilfeller ikke kunne gi en fullgod beskyttelse mot støy. Flere produsenter oppgir gir kun en gjennomsnittlig lydreduksjon (SNR) fra 20 db.

APP FOR STØYMÅLING

Det er utviklet en rekke APP'er som kan gi en indikator på hvilket støy-

nivå du befinner deg i, før du eventuelt går videre og krever en mer profesjonell støymåling. Blant annet har det svenske Arbeidstilsynet, Arbetsmiljöverket, utarbeidet en egen App som heter "Noise Exposure".

Kilder: Arbeidstilsynet, Arbetsmiljöverket

30 db	Hvisking
60 db	Vanlig samtale
85 db	Øvre tiltaksverdi i arbeidslivet
90 db	Slagdrill/bytrafikk
100 db	Motorsag
125 db	Smertegrensen
140 db	Jetfly som tar av på 25 m avstand

SNART LØNNS-FORHANDLINGER

TOR-ERIK LUNDBERG

Årets lønnsoppgjør mellom LO og NHO er ferdig. Lønnsøkningen blir på 50 øre i timen for alle. Lavlønns-tillegget er på en krone og femti øre timen, og gjelder for ansatte på overenskomster som ligger under 90 prosent av gjennomsnittlig industriarbeiderlønn. Deres lønnstillegg blir dermed på to kroner timen – i underkant av 4.000 kroner på årsbasis.

Tradisjons tro så gikk lederen for Norsk Industri ut og forlangte moderasjon i årets lønnsoppgjør. Han uttalte til VG at fjorårets oppgjør, hvor de fleste tapte reallønn, derfor bør gjentas i år.

Vi merker oss at NHO som vanlig presiserer at mellomoppgjøret må bli ytterst moderat og fortsatt bidra til at omstillingsevnen og konkurransekraften i norsk næringsliv styrkes.

PRISVEKSTEN ER REGNET TIL TO PROSENT

Våre handelspartnere har anslått en lønnsvekst på 2,5 prosent. «Løsningsrommet» som NHOs Kristin Skogen Lund viste til på pressemøtet, ligger mellom disse to tallene skriver frifagbevegelse.no. Ett prosentpoeng er allerede delt ut i form av overheng etter fjorårets oppgjør. I tillegg skal det legges inn en pott til lokale lønnsforhandlinger.

LØNNSNEDSLAG I 2016

Reallønnen synker når prisveksten øker mer enn lønnsveksten, noe som var tilfellet for flere yrkesgrupper i fjor hvor mange fikk redusert sin kjøpekraft med 1,2-1,6 prosent. Lønningene steg i snitt med 2,4 prosent, mens prisveksten endte på 3,6 prosent.

HVA BØR LØNNSKRAVET LIGGE PÅ?

Et moderat krav er man minimum får tilsvarende prisstigningen som lønnstillegg. Fikk man mindre enn prisstigningen i fjor så bør dette legges til i tillegg i år.

Tall fra Statistisk Sentralbyrå viser at Konsumprisindeksen (KPI) har steget med 2,8 prosent de siste 12 mnd. (Januar til januar). Konsumprisindeksen er et mål for prisnivået og viser prisutviklingen på varer og tjenester som private husholdninger etterspør. Teknisk beregningsutvalg anslår foreløpig prisveksten til å ende på 2 %.

Det tariffpolitiske vedtaket fra LO-ledelsen sier ingenting om hvor høy lønnsøkning de krever. Konkrete krav legger de først på bordet når forhandlingene med NHO begynner. Men lederne i Transportarbeiderforbundet og EL og IT Forbundet er de eneste forbundslederne som har uttalt et konkret krav: 3 prosent lønnsøkning.

Kilde: SSB, frifagbevegelse.no, VG

Dette krever LO når det gjelder lønn:

- Kjøpekraften må opprettholdes i 2017.
- Det må skje gjennom et generelt tillegg til alle.
- Lavlønte skal prioriteres i lønnsoppgjøret. En utvikling i retning av likelønn mellom menn og kvinner bør også prioriteres.

Samtidig mener LO at «den økonomiske situasjonen og utsiktene utelukker en like sterk reallønnsutvikling som fram til 2015». LO mener også at en lavere prisstigning enn i 2016 vil gjøre det enklere å sikre eller øke reallønna. Prisveksten (konsumprisindeksen) er anslått til 2 prosent i 2017, ifølge Teknisk beregningsutvalg.

ANDEL UNGE I BYGG GÅR NEDOVER

Ifølge en fersk Fafo-rapport har andelen norske blant dem som jobber i byggebransjen gått ned fra 88 til 80 prosent i perioden 2008-2014, skriver frifagbevegelse.no. I den samme perioden har det blitt over 20.000 flere ansatte i bransjen totalt, men størstedelen av veksten (79 prosent) er øst-europeiske arbeidsinnvandrere. Fafo slår også fast at det skjer en forgubbing av bransjen. Andelen unge som jobber i bygg går nedover, og det gjør også antallet unge som søker seg til flere av fagene i bransjen. I Oslo er det ekstra ille.

HAR SOLGT EN HALV MILLION GEN2

OTIS solgte nylig GEN2 nr 500 000 skriver Elevatorworld. GEN2 er en av OTIS sine bestselgende heiser i konsernets 163 år lange historie. Heisen er levert og installert i tilsammen 180 land.

KONE KJØPER SPANSK HEISBEDRIFT

I følge Elevatorworld kjøper KONE seg opp i det spanske heisfirmaet Citylift S.A.

Citylift har mer enn 5000 heiser i service og 111 ansatte fordelt på 25 avdelinger i Spania.

Citylift skal fortsatt være et eget varemerke.

LEDERLØNNINGER I NORGE

Topplederne i de største bedriftene i Norge har en snittlønn på 5,8 millioner kroner, noe som tilsvarer en timelønn på kroner 2 982. Det er 11 ganger så mye som den norske gjennomsnittslønna på 519.600 kroner.

UNG PÅ JOBB

”Ung på jobb” er en ny App med nyheter og reportasjer spesielt rettet mot de under 35 år i Norsk Arbeidsmandsforbund og EL og IT Forbundet. Her legges ut saker som handler om blant annet lønn og arbeidsforhold, lærlingers rettigheter, bolig og økonomi.

REVIDERT STRATEGI MOT ARBEIDSLIVSKRIMINALITET

Den reviderte strategien mot arbeidslivskriminalitet bygger videre på strategien som ble lagt fram vinteren 2015. Hovedmålet var et bredt og varig samarbeid mellom aktører i arbeidslivet og bedre koordinering mellom offentlige etater opplyser Arbeidstilsynet.

Arbeidslivskriminaliteten er – på tross av intens arbeid fra Politiet, Skatteetaten, Arbeidstilsynet, NAV og andre offentlige etater – blitt grovere og mer sammensatt. Økt koordinering og styrket informasjonssflyt mellom offentlige etater er viktige element i den nye strategien. Det blir nå etablert to nye sentre mot a-krimi Bodø og Tønsberg.

NY SKATT PÅ KJØREGODTGJØRELSEN

I statsbudsjettet for 2017 settes drivstoffavgiftene opp, mens den skattefrie delen av kjøregodtgjørelsen enda en gang reduseres med 30 øre. For 2016 er statens sats på kroner 4,10 per kilometer, mens den skattefrie satsen ligger på 3,80 kroner. I det nye statsbudsjettet endte denne satsen på kroner 3,50.

LO-FORBUNDENE STREIKET SEKS GANGER I 2016

Av LOs 325 tariffavtaler som ble fornyet i 2016, ble det streik i seks. 52 avtaler ble behandlet hos meklere. Den største konflikten var innenfor hotell- og restaurant, hvor over 7000 medlemmer var i streik. Konflikten varte i nesten en måned. De andre var energistreiken, oljeservicestreiken, lokomotivstreiken, ambulanseflyverne og Norsk transportarbeiderforbund.

ARBEIDSMILJØ OG PSYKISKE PLAGER

Nasjonale tall viser at om lag 15 prosent av alle yrkesaktive oppgir psykiske plager i løpet av siste måned, noe som tilsvarer i overkant av 380 000 personer. Forekomsten av psykiske plager blant yrkesaktive har vært stabil de to siste tiårene. Psykiske plager oppgis å være mest utbredt blant yrkesaktive med lav utdanning og er mer utbredt blant kvinner enn menn skriver stami.no.

FRA SJAKTA

JOHNNY LEO JOHANSEN

HEISMONTØREN

Navn:

Roar Holte Olsen

Bosted: Bergen

Alder: 60 år

Firma: Schindler

Verv: har vært verneombud og tillitsmann i klubben Reber Bergen.

Hvordan ble det til at du begynte med Heis?

Det var tilfeldig, gikk læretid som bilmekaniker, men det ble til at jeg satset på heis. Vi var tre stykker som begynte på heis. Så en annonse og begynte hos Brødrene Reber i 73 -

Hva synes du er det beste med jobben?

Liker best å gå på montasje. Jeg liker friheten, det å komme seg rundt og treffer nye folk og styre hverdagen delvis selv. Alltid noe nytt og utfordringer, alltid noe å lære, greie kollegaer og så liker jeg det å reise rundt i landet.

Hvordan kom du inn i fagforeningen?

Det skjedde automatisk når jeg var ferdig med fagprøven. Det var obligatorisk og ikke noe spørsmål om det. Kom rett inn i streiken i -74. Men som læregutt hadde jeg ikke lov til å streike.

Hva tenker du er utfordringene ved faget idag?

De unge må komme på banen og få en forståelse for dette som er bygget opp. Det er andre tider nå og på en annen måte, mer konkurranse fra utlandet og det tror jeg ikke kommer til å bli bedre med årene.

Hvordan ser du for deg fremtiden for faget og fagforening?

Vi må både gi og ta litt og tenke oss om for å ivareta faget. De som skal leve av dette om ti og femten år må på banen og forstå hva som må til for å bevare faget.

Hva er det mest spennende prosjektet du har jobbet med?

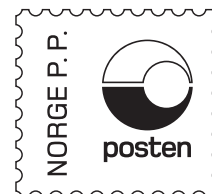
Monterte heis i huset til Løvenskiold ved Skien i godset hans, det var spesielt. Korte turer i Nordsjøen på plattform var spennende. Hauke-land har alltid vært et sted for jobb. Også mange spennende reisejobber. Liker best enkelt heiser her og der enn store prosjekt.

Hva driver du med når du ikke skruer heis?

Jeg har en hytte, veteranbiler, jeg har også båt. Nå er det en veteranbil som jeg skruer på, en Jensen-Healey med Lotus motor. Har en stor garasje med verksted og det jeg trenger. Pusser opp og holder på å skru og mekke. Har og innredet båter, to skrog har jeg innredet og satt inn motor.

Har også to sønner og et barnebarn som jeg bruker tid med.

Verv i Heismontørenes Fagforening per 20.03.17

VERV	PERIODE	NAVN	TLF	E-POST
Leder	16 - 18	Markus Hansen	469 13 040	leder@heis.no
Nestleder	15 - 17	Morten Sandaas	930 51 340	pemsand@online.no
Nestleder	15 - 17	Alexander Jordnes	959 82 334	alexuj@icloud.com
Sekretær	16 - 18	David Coron-Andersen	480 06 131	davidcoron@msn.com
Kasserer	15 - 17	Frank Sig Hansen	932 05 222	kasserer@heis.no
Studieleder	16 - 18	Per Arne J. Salo	918 53 408	per.arne.salo@heis.no
1. Styremedlem	15 - 17	Hans Petter Sandaas	959 86 180	hanspettersandaas@hotmail.com
2. Styremedlem	16 - 18	Stian Pedersen	959 08 344	stian.pedersen@otisklubben.no
3. Styremedlem	16 - 18	Kim Roger Simble	415 75 576	kim.simble@hotmail.com
4. Styremedlem	16 - 18	Tomas Kaumer	926 43 965	jo-rudsh@online.no
5. Styremedlem	16 - 18	Espen Milli	902 07 501	espen.milli@heis.no
6. Styremedlem	16 - 18	Rune Foshaug	951 91 562	rf@live.no
Lærlingrep.	16 - 18	Kasper Westby	476 44 064	
1. Distriktsrep.	16 - 18	Vegard Olimstad	453 94 780	VegardOlimstad@hotmail.com
2. Distriktsrep.	16 - 18	Edmund Berget	930 45 646	edmund.berget@gmail.com
3. Distriktsrep.	16 - 18	Trond Stokkan	970 12 354	trondstokkan@gmail.com
4. Distriktsrep.	16 - 18	Tom Kristian Hetland	959 86 156	tohetlan@bbnett.no
Andre oppgaver				
Akkordkontrollør	15 - 17	Fritjof Johansson	915 88 420	fritjof1809@hotmail.com
HMS-ansvarlig	16 - 18	Morten Sandaas	930 51 340	pemsand@online.no
Lærlingansvarlig	16 - 18	Even Thorstad	951 91 570	even_thorstad@hotmail.com
Redaktor	16 - 18	Tor Erik Lundberg	951 91 560	redaksjonen@heis.no
Redaktor	16 - 18	Edmund Berget	930 45 646	edmund.berget@gmail.com
Kontrollkomitè	16 - 18	Dan Terje Rønning	905 77 667	danterje@gmail.com
Kontrollkomitè	15 - 17	Fritjof Johansson	915 88 420	fritjof1809@hotmail.com
Sekretær		Bjørn Tore Egeberg		bjorn.tore@heis.no
Landsstyrrerepresentant (vara)		Terje Skog	908 77 069	terje@elogitoo.no
Avdelinger				
Bergen	13 - 15	Steinar Johansen	480 34 229	stahlklubben@hotmail.com
Drammen	17 - 19	Lars Selebø	995 3 0820	Larzy88@gmail.com
Hedmark/Oppland	13 - 15	Tom Kristian Hetland	959 86 156	tohetlan@bbnett.no
Agder	11 - 13	Tor Helge Reber	915 63 130	threber@frisurf.no
Møre og Romsdal	14 - 16	Erlend Andberg	911 51 662	erlend.a@hotmail.com
Troms	14 - 16	Jan Wahlgren	951 91 583	jab-wa@online.no
Nordland	15 - 17	Bjørn Magnus Aspevold	909 54 660	bm_aspevold@hotmail.com
Stavanger	13 - 15	Vegard Olimstad	453 94 780	VegardOlimstad@hotmail.com
Trondheim	15 - 17	Edmund Berget	930 45 646	edmund.berget@gmail.com
Vestfold/Telemark	14 - 16	Sondre Tjonneng	913 97 756	sondre.tjonneng@kone.com
Østfold	15 - 17	Frank Sig Hansen	932 05 222	frank.sig.hansen@hotmail.com
Klubber				
Otis	Hovedtill.	Stian B. Pedersen	959 08 344	stian.pedersen@otisklubben.no
Euroheis	Oslo	Tommy Svendsen	913 93 497	tommy.svendsen@euroheis.no
Kone	Norge			
Reber Schindler	Hovedtill.	Alexander Jordnes	959 82 334	alexuj@icloud.com
Reber Schindler	Oslo	Morten Sandaas	930 51 340	pemsand@online.no
Stahl	Oslo	Espen Milli	902 07 501	espen.milli@heis.no
Stahl	Bergen	Steinar Johansen	480 34 229	stahlklubben@hotmail.com
Thyssen	Hovedtill.	Hans Petter Sandaas	959 86 180	hanspettersandaas@hotmail.com
Thyssen Bergen	Bergen	Kim Thomassen	959 86 266	kfthomassen@gmail.com
Ing Stein Knutsen	Bergen	Arild Lyngøy	974 29 130	arild_lyngoy@hotmail.com
Heis-Tek	Bergen	Terje Fjeldstad	966 25 389	
Heis1/ Orona	Tromsø	Aleksander Fjelde	900 52 178	alexander.fjelde@heis1.no
Uniheis	Oslo	Patrick Simonsen	982 30 875	patrick@uniheis.no
Avdeling	Adresse	Telefaks	E-post	
Oslo	Schweigaardsgt 34 f, 0191 Oslo	22 17 45 53	foreninga@heis.no	
Bergen	Kalfarv. 71, 5018 Bergen		bergen@heis.no	
Stavanger	Lagårdsvei 124, 4011 Stavanger		VegardOlimstad@hotmail.com	